

Τηλεοπτικός Δημοσιογραφικός Λόγος

Ενότητα 1: Εισαγωγικό μάθημα

Περικλής Πολίτης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ
Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

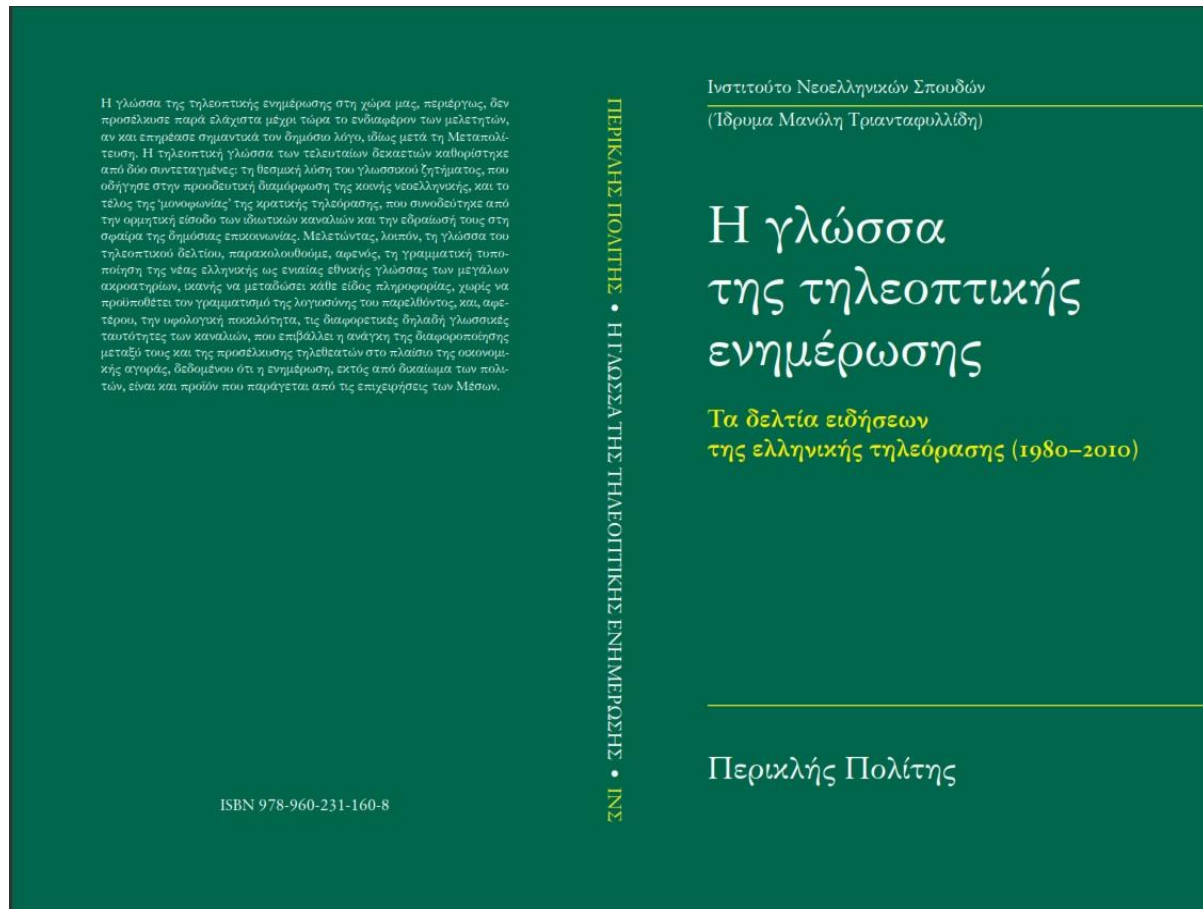

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τηλεοπτικός Δημοσιογραφικός Λόγος

Η γλώσσα της τηλεοπτικής ενημέρωσης (Βιβλίο)

<http://ins.web.auth.gr/>

Εικόνα 1: Η γλώσσα της τηλεοπτικής ενημέρωσης

1. Εισαγωγή στον τηλεοπτικό λόγο

- οι ιστορικοί σταθμοί
 - τα θεμελιώδη γνωρίσματα (φαντασιακή αμοιβαιότητα, προσωποποίηση, βεντετισμός κ.ά.)
 - η έννοια του τηλεοπτικού προγράμματος
 - η πρακτική του ζάπινγκ

2. Το ηχητικό κανάλι της τηλεόρασης

- τα χαρακτηριστικά της φωνής (επιτονισμός, προφορά, χροιά, ύψος, ένταση, τέμπο)
- τα γλωσσικά χαρακτηριστικά (γραπτή vs. προφορική γλώσσα, μορφές συνομιλίας κ.ά.)
- οι σιωπές

3. Η εκφορά του λόγου στην τηλεόραση

- οι λειτουργίες των γραμματικών προσώπων ('εγώ', 'εμείς', 'εσύ', 'εσείς' κ.ά.)
- ο τηλεοπτικός χώρος και η εκφορά του λόγου
- ο τηλεοπτικός χρόνος και η εκφορά του λόγου

4. Μια τυπολογία των δημοσιογραφικών ειδών του τηλεοπτικού λόγου

5. Διακριτικά γνωρίσματα βασικών δημοσιογραφικών τηλεοπτικών ειδών

- το τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων
 - το εκφωνούμενο τμήμα της είδησης (εισαγωγή στο ρεπορτάζ)
 - το ρεπορτάζ
 - η ειδησεογραφική συνέντευξη
 - οι αφηγήσεις των αυτοπτών μαρτύρων
- το πρωινό ενημερωτικό μαγκαζίνο (morning show talk)
- το ‘στρογγυλό τραπέζι’ (panel discussion)
- το talk show
 - το βραδινό talk show ή συνομιλία με μια διασημότητα
 - το ημερήσιο talk show
 - α. κοινωνικά προβλήματα σε προσωπική προοπτική
 - β. trash talk shows

6. Το τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων (1)

- Οι μηχανισμοί του τηλεοπτικού δελτίου
 - ο παρουσιαστής, η διαμεσολάβηση και οι δευτερεύοντες εκφωνητές
 - ο λόγος του παρουσιαστή (οι τίτλοι, οι εισαγωγές των ρεπορτάζ, οι συνομιλιακές ανταλλαγές, τα γενικά γλωσσικά χαρακτηριστικά)

6. Το τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων (2)

- Ο ρόλος των μοντέλων (οργανωτικών προτύπων) στα τηλεοπτικά δελτία
 - τα δια-μιντιακά μοντέλα
 - τα σενάρια (scripts)
 - οι σεναριοποιήσεις
 - μοντέλα και πλαίσια εκφοράς του λόγου

6. Το τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων (3)

- Ο λόγος των ρεπορτάζ
 - η πραγμάτευση των πληροφοριών
 - δομικά / γλωσσικά γνωρίσματα της μορφοποίησης των πληροφοριών

6. Το τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων (4)

- Οι αφηγήσεις των αυτοπτών μαρτύρων
 - το κοινωνικό στάτους και οι ρόλοι τους
 - οι μορφές και οι λειτουργίες των συνεντεύξεων
 - η θέση και ο ρόλος του δημοσιογράφου

7. Το πρωινό ενημερωτικό μαγκαζίνο

- Εθνογραφική ανάλυση

- Το συνομιλιακό ύφος

- άτυπη / καθημερινή συνομιλία και αστεϊσμοί ανάμεσα σε παρουσιαστή / -ές και δευτερεύοντες εκφωνητές
- συνεντεύξεις και τηλεφωνήματα-παρεμβάσεις
 - α. πλαισίωση (framing)
 - β. υπαγόρευση νέων θεμάτων από τον παρουσιαστή (cueing)
 - γ. αναδιατυπώσεις (formulations)
 - δ. γλωσσική ευγένεια (politeness)

- Η Θεματολογία

8. Το 'στρογγυλό τραπέζι' (βλ. αμέσως παρακάτω 9)

9. Το talk show

- Εθνογραφική ανάλυση
- Οι παράγοντες που διαμορφώνουν ένα talk show
 - ο οικοδεσπότης
 - οι προσκεκλημένοι
 - το κοινό του στούντιο
 - το συνομιλιακό ύφος
 - το καταστασιακό πλαίσιο
- Οι μορφές των talk shows
 - το βραδινό talk show ή συνομιλία με μια διασημότητα
 - το ημερήσιο talk show
 - α. κοινωνικά προβλήματα σε προσωπική προοπτική
 - β. trash talk shows

- Οι φοιτητές/τριες συντάσσουν μικρό δοκίμιο πάνω σε θέματα που συνδυάζουν τη θεματολογία και το γλωσσικό προφίλ των ειδών του τηλεοπτικού δημοσιογραφικού λόγου ή βιντεοσκοπούν και μεταγράφουν γλωσσικά υλικό τηλεοπτικών εκπομπών [25% της βαθμολογίας].
- Δεν γίνονται δεκτές εργασίες χωρίς προσυνηννόηση με τον διδάσκοντα για το είδος του υλικού και τη βιβλιογραφία.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Περικλής Πολίτης.
«Τηλεοπτικός δημοσιογραφικός λόγος. Εισαγωγικό μάθημα». Έκδοση: 1.0.
Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

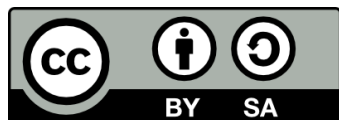
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: <Γιομελάκης Δημήτριος>
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

